
 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-2-19-24>

 <https://orcid.org/0000-0002-5226-840X>

ГНЕЗДІЛОВА Кіра Миколаївна

докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри дошкільної і спеціальної освіти,
Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького

e-mail: kiragnez@gmail.com

УДК 378.147.091.214.18-027.557:615.5(045)

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ТРЕНД В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ

Окреслено перспективи застосування між-дисциплінарного підходу в системі підготовки майбутніх фармацевтів. Обґрунтовано, що вітчизняна система охорони здоров'я нині перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації та побудови нової моделі, наближеної до європейських стандартів. І цей процес обов'язково потребує трансформаційних змін в сучасній парадигмі медичної освіти.

Проаналізовано фактори оптимізації процесу підготовки фахівців на основі міжпредметних зв'язків, зосереджено увагу на важливості усвідомлення нових завдань у царині міждисциплінарності та зрозуміння причин, обставин, трендів, які актуалізують міждисциплінарний підхід.

Розглянуто позиції науковців щодо необхідності впровадження міждисциплінарного підходу у навчальний процес. Доведено, що саме міждисциплінарний підхід спрямований на зв'язок дисциплін, коли згладжуються протиріччя в опануванні засобів, методів і прийомів дослідження між науками та відбувається комплексне використання у професійній діяльності теорії і практики, отриманих на основі вивчених фахових дисциплін.

Висвітлено як суттєві переваги, так і проблеми, що виникають при використанні міждисциплінарного підходу. Зосереджено увагу, що застосування міждисциплінарного підходу у навчальний процес дозволяє підняти його на якісно новий рівень клінічного мислення, здатного комплексно вирішувати завдання медичної практики на основі широкого інтегрування даних різноманітних фахових дисциплін.

Підкреслено роль викладача щодо алгоритму пошуку оптимальних шляхів реалізації міждисциплінарного підходу, що забезпечує оптимізацію навчального процесу, який має загальну структуру та функції, поєднує вивчення загальноосвітніх і спеціальних дисциплін.

Ключові слова: міждисциплінарний підхід; міждисциплінарні зв'язки; освітній процес; інноваційний тренд; понятійно-термінологічний апарат; професійна підготовка майбутніх фармацевтів.

Обґрунтування актуальності теми.
Сучасний етап розвитку вищої професійної освіти пов'язаний з переходом до практичної реалізації нової освітньої парадигми,

що спрямована на створення умов для особистісного розвитку і творчої самореалізації кожного громадянина України.

Система освіти має забезпечувати підготовку людей високої освіченості та моралі, компетентних фахівців, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння і впровадження наукомістких та інформаційних технологій, мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці [1, с. 121–122].

Основне завдання, яке держава ставить перед будь-яким вищим навчальним закладом, – це провадження освітньої діяльності на високому рівні, що забезпечить здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними спеціальностями [2].

Фармацевтична галузь є однією з тих, яка найбільш динамічно розвивається за складних умов сьогодення, чому значною мірою сприяє і розвиток фармацевтичної науки та навчальних закладів, де готують фахівців саме для цієї галузі. А. Філіпова зауважує, що фармацевтична освіта внаслідок швидкого розвитку вимагає від студента спроможність виявляти професійну мобільність на міжнародному рівні, а саме – швидке реагування на зміни, які відбуваються як у сучасному житті, так і в міжнародному бізнесі. Авторка акцентує на тому, що більшість вищих навчальних фармацевтичних закладів намагаються навчити майбутніх фармацевтів використовувати знання як з окремих дисциплін, так і вміння знаходити міждисциплінарні зв'язки, які можна використати для вирішення будь-якої професійної проблеми або завдання [3, с. 208].

Реформування вищої медичної освіти передбачає масштабне «перезавантаження», яке супроводжується пошуком шляхів удосконалення сучасного навчального процесу в системі фахової підготовки майбутніх фармацевтів.

У цьому контексті все більш актуальним є впровадження у систему вищої освіти міждисциплінарного підходу, оскільки це продиктовано також, як справедливо зазначає А. Колот, зростаючою мобільністю, швидкоплинністю, швидкозамінюваністю усього, що оточує людину, і створеними нею інститутами. Ті зміни, які (ще у другій половині ХХ ст.) відбувалися протягом 15–20 років, нині стають реальністю вже за 4–5 років. За таких умов мононаука, монодисципліна самотужки априорі не може виконати своєї традиційної місії та забезпечити стійке прирощення нових знань [4, с. 78].

Незважаючи на підвищений інтерес до проблеми професійної підготовки фахівців фармацевтичного профілю, на сучасному

етапі вона залишається недостатньо дослідженою, а в умовах євроінтеграції потребує значної уваги. Тому, вирішення цього завдання актуалізує застосування міждисциплінарного підходу як одного із векторів поєднання теорії і практики у професійній підготовці майбутніх фармацевтів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Явища і процеси, що перебувають за кадром міждисциплінарності, є достатньо складними, багатоплановими і різновекторними, а тому проблематично дати вичерпну характеристику цього феномена в одному, хоча й широкому форматі.

Здійснений аналіз наукових джерел показав, що обґрунтування науковцями методології міждисциплінарного підходу у різних галузях знань виокремлює аспекти наукових досліджень та організації освітнього процесу як основні. Проблематика реалізації міжпредметних та міждисциплінарних зв'язків у професійній освіті ґрунтовно представлена у дослідженнях таких відомих науковців, як М. Антонова, М. Арцишевської, В. Безпалько, М. Берулави, Т. Браже, О. Вознюка, Є. Глінської, Р. Гуревича, М. Данилова, М. Думченко, І. Зверева, І. Зязюна, В. Ільченка, І. Козловської, А. Коломієць, Г. Максимова, М. Махмутова, І. Огородникова, О. Савченко, М. Сорокіна, Б. Тітової, В. Федорової, О. Шмідта, Г. Юркова та ін.

Реалізацію принципів міждисциплінарності як основи освітніх інновацій висвітлено в роботах Ж. Аллака, Р. Акоффа, К. Ангеловські, В. Андрущенко, М. Берулави, Б. Гершунського, В. Докучаєвої, В. Вершиніна, І. Зязюна, Л. Подимової, Н. Ничкало, П. Сауха, В. Сластьоніна та інших.

Проблемам професійної підготовки фахівців фармацевтичного профілю у закладах вищої освіти присвячені дослідження низки вітчизняних учених, зокрема щодо організації освітнього процесу на фармацевтичних факультетах закладів вищої освіти (А. Віннік, В. Георгіянц, І. Гриценко, Т. Каленюк, З. Мнушко та ін); підготовки бакалаврів фармації (І. Бойчук, Є. Хомик та ін.).

Здійснений аналіз наукових джерел щодо вищезазначеної тематики показав, що науковці вважають міждисциплінарний підхід особливо важливим для розвитку науки та освіти у сучасних умовах глобалізації, однак, на нашу думку, проблема його реалізації та впровадження у професійній підготовці майбутніх фармацевтів не знайшла остаточного вирішення.

Мета дослідження полягає в аналізі можливостей та форм впровадження міждисциплінарного підходу при підготовці майбутніх фармацевтів.

Виклад основного матеріалу. Першочерговим завданням, що відповідає новим соціальним запитам щодо підготовки майбутніх фармацевтів є створення сфокусованої освітньої моделі максимальної цінності за рахунок забезпечення професійного і особистого розвитку студента.

Л. Демінська звертає увагу, що інтеграція навчального процесу у вищих медичних закладах передбачає його побудову за принципом логічних узагальнень послідовності програмних дисциплін і «комплексування» навчання. Авторка наголошує, що викладання проводиться так, щоб знання однієї дисципліни були фундаментом для вивчення іншої. Методичне опрацювання змісту навчальних предметів полягає в систематизації та узагальненні матеріалу, отриманого при вивченні різних дисциплін [5, с. 121].

С. Рибак зазначає, що навчальні дисципліни студенти розглядають як незалежні між собою, не бачать нічого спільного в їхньому змісті. Причиною цього є існуючі методики навчання, які все ще орієнтовані на індуктивно-емпіричну схему узагальнення і формування спільних понять на базі однієї дисципліни. Дослідниця підкреслює, що міжпредметні зв'язки є тільки першим рівнем інтеграції знань, але дуже необхідним для формування в студентів цілісної системи знань. [6, с. 21].

Отже, поняття міжпредметності є системою знань з різних наук, що мають інші механізми розвитку, тому їхнє формування повинно здійснюватися засобами різних дисциплін.

М. Бенедисюк маркує міжпредметність як сучасний принцип навчання, який впливає на відбір і структуру навчального матеріалу цілої низки предметів, посилюючи системність знань здобувачів освіти, активізує методи навчання, орієнтує на застосування комплексних форм організації навчання, забезпечуючи єдність навчально-виховного процесу [7, с. 11].

Основним принципом міжпредметної взаємодії повинен бути універсальний закон розвитку. Відповідно до нього елементи знань спеціальних дисциплін повинні конструюватись з елементів знань фундаментальних дисциплін шляхом їхнього укрупнення, а не вводиться знову як незалежні, первинні. Тільки за цієї умови перехід на новий ступінь навчання буде сприяти підвищенню рівня фундаментальної і професійної підготовки майбутнього фармацевта [8, с. 602].

Фундаторами розробки ідей міждисциплінарності у вітчизняному науковому просторі є В. Огнев'юк, С. Сисоєва, А. Колот. Розглянемо позиції А. Колота щодо харак-

теристики феномену міждисциплінарності. Він характеризує міждисциплінарність з дев'яти позицій. Проте, представимо, на нашу думку, найбільш суттєві з них, а саме:

1) міждисциплінарність – це можливість виявити, розпізнати, сприйняти те, що було прихованим у надрах окремо взятої науки завдяки використанню методів та інструментарію інших наук;

2) міждисциплінарність – це запозичення взаємопов'язаними науками результатів дослідження, теоретичних схем, моделей, категорій, понять;

3) міждисциплінарність – це інтеграція, синергія різних наук у сенсі конструювання нових міждисциплінарних об'єктів, предметів задля отримання нового когерентного наукового знання [9, с. 78].

Водночас наголошуємо на тому, що міждисциплінарність передбачає взаємодію різних галузей наукового знання у вивченні одного й того ж об'єкта, при зосередженні на власному предметі. За такого складного переплетіння, про яке йшлося вище, наукові дослідження у сфері вищої медичної та фармацевтичної освіти і продукування нових знань є можливим лише на засадах міждисциплінарності.

Оскільки міждисциплінарність в освіті – поняття ієрархічне, то й її характер відрізняється як за рівнем складності структурних характеристик вищої освіти, освітніх сфер, напрямів підготовки або спеціальностей, так і за ступеню взаємодії усередині окремих освітніх конструкцій. Реалізація міждисциплінарних зв'язків у навчальній діяльності є одним із необхідних дидактичних засобів формування в студентів професійних знань і навичок.

С. Покудіна розглядає міжпредметні зв'язки як інтегративні відношення між об'єктами, явищами і процесами реальної дійсності, що знаходять своє відображення в змісті, методах, формах навчально-виховного процесу і виконують навчальну, розвиваючу і виховну функції в їхній єдності [10].

Особливого значення міждисциплінарні зв'язки набувають у системі професійної підготовки майбутніх фармацевтів, де навчальний і пізнавальний процеси повинні будуватись в органічному поєднанні із загальноосвітніми, загальнопрофесійними та спеціальними дисциплінами. Спільним для інтеграційних процесів у вищезгаданій сфері є формування єдностей між окремими елементами шляхом виявлення спільних рис між ними.

Для розуміння досліджуваного поняття суттєвим є визначення самого терміну «міждисциплінарний підхід», який, згідно з

формулюванням Міжнародного Бюро Освіти, є інтеграцією навчальних курсів, зосередженою головним чином на поєднання різних дисциплін з метою вивчення певної теми чи питання з різних сторін, тобто одна й та сама освітня проблема вивчається та висвітлюється з точки зору кількох дисциплін [11].

На наше переконання, міждисциплінарна інтеграція – це вимога часу. Її значення зростає в сучасних умовах організації освітнього процесу в закладах медичної освіти, коли все менше часу відводиться на аудиторні заняття з фахових дисциплін, що унеможлиблює дублювання окремих питань у межах вивчення різних предметів, а з іншого боку, недостатня глибина міждисциплінарної інтеграції веде до недостатнього засвоєння студентами ряду тем з дисципліни, знання яких є необхідним у подальшому.

А. Шульгай зазначає, що інтеграція наукових знань здійснюється на основі міждисциплінарних та внутрішньодисциплінарних зв'язків і являє собою логічно завершену структуру багатодисциплінарного знання. Така інтеграція не просто доповнює зміст однієї дисципліни знаннями з іншої, а об'єднує їх і забезпечує не вузькодисциплінарну підготовку, а діяльність, яка формує професійно важливі вміння, навички та особистісні якості [12, с. 114].

Міждисциплінарна інтеграція в системі підготовки майбутніх фармацевтів, за ствердженням І. Коняшиної, вирішує такі проблеми: розвиток компетентності студента-медика як процес формування і розвитку його професіоналізму та практичної сфери застосування знань; особистісний розвиток, особистісна самореалізація і, власне, саме практичне застосування компетенцій у медичній діяльності, яке неминує та повсякчас поєднує в собі комплекс якісних характеристик людини. Без цього сучасний фахівець будь-якої сфери, зокрема сфери охорони здоров'я, існувати не може. Сьогодні особистісний розвиток студента-медика здійснюється саме через міждисциплінарну інтеграцію [13, с. 129].

Отже, міждисциплінарна інтеграція в освіті сьогодні є основою особистісної самореалізації та розвитку майбутнього фармацевта. Міждисциплінарне інтегроване навчання є інноваційною навчальною технологією, що дає змогу рекомендувати його до впровадження у медичних навчальних закладах, особливо на етапі її реформування.

Міждисциплінарна інтеграція покликана забезпечити єдиний підхід викладачів різних навчальних дисциплін до вирішення спільних освітніх завдань на основі світо-

глядного узагальнення знань. Тому викладач вищої школи має володіти не тільки глибокими теоретичними знаннями «своїї» дисципліни, але й володіти необхідними знаннями та компетенцією в усіх галузях медицини.

Варто відзначити, що міждисциплінарний підхід в системі підготовки майбутніх фармацевтів реалізується в сучасній вищій освіті на різних рівнях.

Міждисциплінарний підхід до навчання відрізняється від багатопрофільного навчання оскільки зумовлює інтеграцію методів та прийомів більше ніж з однієї академічної дисципліни для вивчення питання, проблеми чи теми. Використовуючи дисциплінарні підходи для вивчення тем, він виходить за рамки, вилучивши ідеї із множини відповідних дисциплін, синтезує їх вклад у розуміння, а потім інтегрує ці ідеї у більш узгоджену структуру.

Головне раціональне зерно міждисциплінарного підходу за умов зростаючої спеціалізації у сфері наукових досліджень – збагачення суміжних наук на основі запозичення методологічного інструментарію, об'єднання зусиль для пояснення природи нових явищ і процесів.

Саме міждисциплінарний підхід сприяє задіяння методологічного інструментарію споріднених галузей науки і прирощення на цій основі наукового знання. Принципово важливо, що міждисциплінарна практика наукових досліджень передбачає використання потенціалу наявних концепцій, теорій, доктрин, сформованих зусиллями науковців різних галузей знань [14].

Синтез різних теоретичних конструкцій має сприяти пошуку істини, здобуттю нового теоретичного знання, подоланню суперечностей, які в координатах надмірної спеціалізації виявляються нерозв'язаними. Важливо усвідомити, що міждисциплінарний підхід не поглинає і не посягає на метод кожної з наук, а створює передумови для більш рельєфного, ширшого погляду на конкретний предмет (об'єкт) дослідження, прирощує наукове знання як засіб вирішення поставлених завдань із вищою результативністю.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження та його результати підтверджують справедливість думки про те, що реалізуючи міждисциплінарний підхід викладачі різних дисциплін повинні заздалегідь ознайомлюватися зі змістом програм дисциплін один одного. У процесі складання навчальних програм усі викладачі повинні працювати разом, в одному напрямку. Метою такої співпраці повинна бути єдина інтегрована програма з певної спеціальності. Це дозво-

лить посилити поступовість у навчанні, розширити сферу застосування набутих знань; сприятиме набуттю студентом глибоких теоретичних і спеціальних професійних знань; дасть можливість усунути непотрібне дублювання навчального матеріалу, тобто економити навчальний час на вивчення матеріалу з фахової дисципліни та зменшити навантаження на студента.

Міждисциплінарність – це одна з яскраво виражених прикмет сьогодення, за якою – майбутнє наукових досліджень і розвитку вищої освіти.

Міждисциплінарний підхід в широкому сенсі та науковому розумінні є інноваційним трендом, але разом з цим і завданням, розв'язання якого можливе лише за умови цілеспрямованої роботи та взаємодії усіх учасників освітнього процесу. Тобто вся робота викладача з реалізації міждисциплінарного підходу повинна бути спрямована на створення у здобувачів медичної освіти продуктивної, єдиної за змістом і структурою системи знань, вмінь, навичок.

На сучасному етапі розвитку освітньої системи міждисциплінарний підхід може стати катализатором освітнього процесу в закладах вищої освіти, забезпечить комплексну й ґрунтовну підготовку майбутніх фармацевтів до професійної діяльності, оскільки вона охоплює широке коло питань: від здобуття теоретичних знань і формування практичних умінь і навичок їх застосування до формування особистісного і професійного світогляду.

Список бібліографічних посилань

- Гуменна Н.В. Міждисциплінарна інтеграція у професійній підготовці майбутніх фахівців медичної гаузі. *Інноваційна педагогіка*, 2019. Вип. 18. Т. 1. С. 121–126.
- Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII (редакція станом на 01.07.2014 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
- Філіппова Л.В. Сучасні вимоги до фармацевтичної освіти в Україні. *Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки*, 2018. Вип. 81(1). С. 208–211.
- Колот А.М. Міждисциплінарний підхід як передумова розвитку економічної науки та освіти. *Вісник КНУ імені Т. Шевченка. Серія: «Економіка»*, 2014. № 158. С. 18–22.
- Демінська Л.О. Міждисциплінарні зв'язки у процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Донецьк, 2004. 245 с.
- Рибак С.М. Міжпредметні зв'язки природничо-математичних і спеціальних дисциплін у підготовці вчителя фізики: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2006. 25 с.
- Бенедисюк М.М. Міжпредметні зв'язки в системі навчання фізики: їх роль, завдання і форми. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 2017. Вип. 59. С. 9–14.
- Микитюк О.Ю. Міжпредметна інтеграція при вивченні медичної і біологічної фізики як фактор формування наукового світогляду майбутнього лікаря. *Кредитно модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі матер. доп. Х ювіл. Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю*, 18–19 квіт. 2013 р. Тернопіль: ТДМУ, 2013. Ч. 2. С. 602–604.
- Колот А.М. Міждисциплінарний підхід як домінанта розвитку економічної науки та освітньої діяльності. *Соціальна економіка*, 2014. № 1–2. С. 76–83.
- Покудіна, Л.С. Міждисциплінарність як один із методів реалізації сучасних технологій навчання у підготовці майбутніх фахівців допрофесійної діяльності. *Ідеї академіка В.І. Вернадського та проблеми сталого розвитку освіти і науки: Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 01–03 червня 2017р.)*. Кременчук: КрНУ, 2017. С. 44.
- International Bureau of Education. UNESCO. URL: <http://www.ibe.unesco.org/en/glossary-curriculumterminology/m/multidisciplinary-approach>
- Шульгай А.Г., Федонюк Л.Я., Мудра А.Є. [та ін.] Міждисциплінарна інтеграція як складова проблемно-орієнтованого навчання у медичному університеті. *Медична освіта*, 2018. № 4. С. 113–116.
- Коняшина І. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців фармацевтів у медичних коледжах. *Інноваційні наукові дослідження у сфері педагогіки та соціальної роботи: збірн. тез Міжнародної наук-практ. конференції (м. Сладковичево, 10–11 березня 2017 р.) / За ред. проф. С. Мраз. Сладковичево, 2017. С. 128–130.*
- Goldsmith A.H. What Is Interdisciplinary Teaching? *The Science Education Resource Center, Carleton College*. URL: <https://serc.carleton.edu/econ/interdisciplinary/what.html>.

References

- Humenna, N.V. (2019). Interdisciplinary integration in the professional training of future specialists in the medical field. *Innovative pedagogy*, 18(1): 121–126 [in Ukr.].
- On higher education: Law of Ukraine dated July 1, 2014 No. 1556-VII (edition as of July 1, 2014). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukr.].
- Filippova, L.V. (2018). Modern requirements for pharmaceutical education in Ukraine. *Collection of scientific papers [Kherson State University]. Pedagogical Sciences*, 81(1): 208–211 [in Ukr.].
- Kolot, A.M. (2014). An interdisciplinary approach as a prerequisite for the development of economic science and education. *Bulletin of KNU named after T. Shevchenko. Series: "Economics"*, 158: 18–22 [in Ukr.].
- Deminska, L.O. (2004). Interdisciplinary connections in the process of professional training of future teachers of physical education: thesis of PhD dissertation in Pedagogy. Donetsk. 245 p. [in Ukr.].
- Rybak, S.M. (2006). Interdisciplinary connections of natural and mathematical and special disciplines in the training of a physics teacher: abstract of PhD dissertation in Pedagogy. Vinnytsia: Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubinsky. 25 p. [in Ukr.].
- Benedysiuk, M.M. (2017). Intersubject connections in the physics education system: their role, tasks and forms. *Scientific journal of the National Pedagogical University named after M.P. Draganomanova. Series No. 5. Pedagogical sciences: realities and prospects*, 59: 9–14 [in Ukr.].
- Mykytyuk, O.Yu. (2013). Interdisciplinary integration in the study of medical and biological physics as a factor in the formation of the scientific outlook of the future doctor. *Credit modular system of organization of the educational process in higher medical (pharmaceutical) educational institutions of Ukraine at a new*

- stage: mater. add. X anniversary All-Ukrainian education and science conf. from international participation, April 18–19 2013. Ternopil: TSMU. Part 2:602–604 [in Ukr.].
9. Kolot, A.M. (2014). An interdisciplinary approach as a dominant factor in the development of economic science and educational activity. *Social economy*, 1–2: 76–83 [in Ukr.].
 10. Pokudina, L.S. (2017). Interdisciplinarity as one of the methods of implementing modern learning technologies in the preparation of future financiers for pre-professional activities. *Ideas of Academician V.I. Vernadskyi and the problems of sustainable development of education and science: Proceedings of the XVIII International Scientific and Practical Conference (Kremenchuk, June 01-03, 2017)*. Kremenchuk: KrNU. P. 44 [in Ukr.].
 11. International Bureau of Education. UNESCO. Retrieved from <http://www.ibe.unesco.org/en/glossary-curriculumterminology/m/multidisciplinary-approach>
 12. Shulgai, A.G., Fedonyuk L.Ya., Mudra A.E. [et al.] (2018). Interdisciplinary integration as a component of problem-oriented learning at a medical university. *Medical education*, 4: 113–116 [in Ukr.].
 13. Konyashina, I. (2017). Formation of professional competence of future pharmacists in medical colleges. *Innovative scientific research in the field of pedagogy and social work: a collection of theses of the International Scientific and Practical Conference (Sladkovichevo, March 10–11, 2017)*. In Prof. S. Mraz (Ed.). Sladkovitchevo. PP. 128–130 [in Ukr.].
 14. Goldsmith, A.H. What Is Interdisciplinary Teaching? *The Science Education Resource Center*, Carleton College. Retrieved from <https://serc.carleton.edu/econ/interdisciplinary/what.html>.

HNEZDILOVA Kira

Doctor Science in Pedagogy, Professor, Professor of the Department of Preschool and Special Education,
Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy

INTERDISCIPLINARY APPROACH TO THE TEACHING OF PROFESSIONAL DISCIPLINES AS AN INNOVATIVE TREND IN THE TRAINING SYSTEM OF FUTURE PHARMACISTS

Summary. *The issue of the prospects for using an interdisciplinary approach is considered in the system of training future pharmacists. It is substantiated that the domestic health care system is currently searching for ways to overcome the crisis and to build a new model closer to European standards. This process necessarily requires transformational changes in the modern paradigm of medical education.*

The factors of optimizing the process of training specialists based on interdisciplinary connections are analyzed; the special attention is focused on the importance of new tasks in the field of interdisciplinary approach and understanding of the reasons, circumstances, trends that actualize the interdisciplinary approach.

The positions of scientists regarding the need to introduce an interdisciplinary approach to the educational process are considered. It has been proven that the interdisciplinary approach is aimed at the connection of disciplines, when contradictions in mastering research tools, methods and techniques between sciences are reconciled, and there is a complex use of theory and practice obtained on the basis of studied professional disciplines in professional activity.

Both significant advantages and problems arising from the use of an interdisciplinary approach are highlighted. Special attention is focused on the fact that the application of an interdisciplinary approach to the educational process allows raising it to a qualitatively new level of clinical thinking, capable of comprehensively solving the tasks of medical practice based on the broad integration of data from various professional disciplines.

The role of the teacher in relation to the algorithm for finding optimal ways of implementing an interdisciplinary approach that ensures the optimization of the educational process, which has a general structure and functions, combines the study of general and special disciplines, is emphasized.

Keywords: *interdisciplinary approach; interdisciplinary connections; educational process; innovative trend; conceptual and terminological apparatus; professional training of future pharmacists.*

*Одержано редакцією 15.04.2023
Прийнято до публікації 28.04.2023*